

การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก  
ตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี  
THE DEVELOPMENT OF POTENTIALITY OF KHAO SOK NATIONAL  
PARK TOURIST SITE, KLONGSOK PANOM DISTRICT,  
SURAT THANI PROVINCE

<sup>1</sup>พระศักดิ์ ลิกขะไชย, <sup>2</sup>ดิเรก นุ่นกล้า, <sup>3</sup>ไพรัตน์ ฉิมหาดและ<sup>4</sup>สามิตร อ่อนคง

<sup>1</sup>Phra Sakda Likkhachai, <sup>2</sup>Direk Nunklam,

<sup>3</sup>Pairat Chimhad and <sup>4</sup>Samit Aungkong

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

<sup>1</sup>Sakda\_L@gmail.com

Received May 10, 2021; Revised July 12, 2021; Accepted August 25, 2021

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศกอำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า :1) ระดับการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=4.11$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความสะดวกในการเข้าถึง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ( $\bar{X}=4.18$ ) รองลงมา ได้แก่ ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ( $\bar{X}=4.12$ ) ด้านความมีชื่อเสียง

<sup>1</sup> นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาลังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

<sup>2</sup> ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

<sup>3</sup> ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

<sup>4</sup> อาจารย์, ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

( $\bar{X}=4.12$ ) ด้านสภาพแวดล้อม ( $\bar{X}=4.12$ ) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ( $\bar{X}=4.10$ ) ส่วนด้านข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว ( $\bar{X}=4.01$ ) มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า มีค่าเฉลี่ยในอยู่ระดับมาก 2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี นักท่องเที่ยวได้เสนอแนะ ดังนี้ 1) ควรส่งเสริมความรู้แก่นักท่องเที่ยวให้เล็งเห็นถึงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว 2) ควรส่งเสริมให้ประชาชนที่เข้ามาท่องเที่ยวได้ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ ลำคลอง เป็นต้น 3) ควรจัดระบบคมนาคมและการสัญจรให้ชัดเจน พร้อมกับทำป้ายบอกทางให้ถูกต้องและติดตั้งเป็นระยะถึงแหล่งท่องเที่ยว 4) ควรมีป้ายบอกระยะทางของแหล่งท่องเที่ยวขึ้น ๆ เป็นระยะ โดยเฉพาะทางเลี้ยว หรือทางแยก 5) ควรจัดให้มีการบริการที่ครอบคลุมและทั่วถึงแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ เช่น ป้ายบอกทางที่มีทั้งภาษาไทยและอังกฤษ เป็นต้น

**คำสำคัญ :** การพัฒนาศักยภาพ, แหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก

## Abstract

There are two objectives of this research as follows: 1) To study development of potentiality of Khao Sok national park tourist site, Klongsok Sub district, Panom district, Surat Thani province. 2) To study the guidelines for development of potentiality of Khao Sok national park tourist site, Klongsok Sub district, Panom district, Surat Thani province. The results of the research were as following 1) The level of development of potentiality of Khao Sok national park tourist site, Klongsok Sub district, Panom district, Surat Thani province, found that - overall was at high level ( $\bar{X}=4.11$ ), when considered as individual basis, in descending order of mean, it was found that the aspect of easy to access was the highest ( $\bar{X}=4.18$ ), followed by value of tourist area ( $\bar{X}=4.12$ ) prestige ( $\bar{X}=4.12$ ), the environment ( $\bar{X}=4.12$ ), accommodation ( $\bar{X}=4.10$ ), and limitation of tourist welcoming was the lowest ( $\bar{X}=4.01$ ), respectively. When considered in terms of sexes, ages, degrees of education, occupations and monthly incomes found that there are all at high level. 2) The guidelines for development of potentiality of Khao Sok national park tourist site, Klongsok Sub district, Panom district, Surat Thani province. There are as following 1) There should promote on knowledge for tourists to regard on value of tourist area, 2) There should promote on protection the natural resources, forest, canal, etc. 3) There should manage of traffic transportation as clearly, and showing the traffic symbol all the way up to the tourist area. 4) There should have distance indicators of the area

especially for curve and square. 5) There should have Thai and English symbol for traffic labels as coverage.

**Keyword :** development of potentiality, Khao Sok national park tourist site.

## บทนำ

แหล่งท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับประเทศเป็นอย่างมากและถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อกลไกการพัฒนาประเทศรัฐบาลได้กำหนดให้ “การท่องเที่ยว” นั้นถือเป็นวาระแห่งชาติ (National Agenda) โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2552 เพื่อให้ทุกฝ่ายได้ใช้รูปแบบในการช่วยกันผลักดันให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวซึ่งเป็นรากฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศกลับมาฟื้นตัวได้ในเวลาอันรวดเร็วด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬาจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ขึ้นเพื่อผลักดันและมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวในระยะเวลา 4 ปีระหว่าง พ.ศ. 2555-2559 โดยเน้นที่ประเภทแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ประเภทโบราณสถาน โบราณวัตถุ และประเพณีวัฒนธรรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้วางกรอบยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยเติบโตขึ้นอย่างยั่งยืน เน้นตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพรวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการสร้างสรรค์ประโยชน์ทั้งต่อสถาบันครอบครัวและต่อสังคมโดยรวมและมีแนวโน้มในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปในลักษณะการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน คือ นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มที่จะเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากขึ้นโดยเน้นนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ให้เห็นถึงความสำคัญของขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นและวิถีชีวิตของชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีจุดเด่นพิเศษ (แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวในระยะเวลา 4 ปี, (พ.ศ.2555-2559) การวางรากฐานและแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศทั้งด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว บุคลากรการท่องเที่ยวและโครงสร้างของพื้นฐานรวมทั้งการสร้างสมดุลของการพัฒนาทั้งในมิติของพื้นที่ เวลา กิจกรรม รูปแบบและกลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อการสร้างรายได้และกระจายรายได้ไปสู่ชุมชน ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการทำงานอย่างบูรณาการกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและระหว่างประเทศสามารถใช้เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยสู่วิสัยทัศน์ที่คาดหวังได้อย่างแท้จริงในอนาคต (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564)

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความสำคัญในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศเนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่หลากหลายกระจายอยู่ในทุกอำเภอของตัวจังหวัดและยังเพียบพร้อมไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก มีแหล่ง

ท่องเที่ยวที่สามารถกระตุ้นให้เกิดการไปเยือนของนักท่องเที่ยว จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อใช้ในการพัฒนาจังหวัด สุราษฎร์ธานี ระยะ 20 ปีหรือวิสัยทัศน์สุราษฎร์ธานี 2579 คือ “เมืองเกษตรคุณภาพการท่องเที่ยวยั่งยืน สังคมเป็นสุข” ให้ก้าวสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำแห่งภาคใต้ของประเทศไทยและเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่คนทั่วโลกรู้จักนั่นเอง

อุทยานแห่งชาติเขาสมิงดินแดนศูนย์กลางของ “ขุนเขาแห่งป่าฝน” เป็นผืนป่าดิบชื้นผืนใหญ่ที่สุดและมีความสำคัญของภาคใต้อันประกอบไปด้วยอุทยานแห่งชาติเขาสก เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองยัน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองนาคา อุทยานแห่งชาติ ศรีพังงา และอุทยานแห่งชาติแก่งกรุง มีพื้นที่ทั้งสิ้น 2,296,879.5 ไร่ มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง อุดมไปด้วยพืชพรรณมากมายหลายชนิด ทั้งพืชพรรณที่หายากและเป็นพืชเฉพาะถิ่น มีความมหัศจรรย์ทางธรรมชาติทั้งน้ำตก หน้าผา ถ้ำ และ ทิวทัศน์เทือกเขาหินปูนที่ตั้งตระหง่านเหนือผืนน้ำอ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภา จนได้รับฉายาว่า กุ้ยหลินเมืองไทย (อุทยานแห่งชาติเขาสก. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, [ออนไลน์])

ผู้วิจัยเห็นว่า “การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ควรที่จะได้รับการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอย่างจริงจัง เนื่องจากอำเภอนมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมควรจะได้รับการอนุรักษ์ไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและส่งเสริมให้เป็นที่รู้จักให้เพิ่มมากยิ่งขึ้นไป เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาสก โดยมีการจัดกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนให้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวและสามารถนำข้อมูลจากการศึกษาวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ในอนาคตต่อไป

## วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

## วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง“การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบล คลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัย โดยใช้วิธีการวิจัย แบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) (ส่งศรี ชมวงศ์,2559) ในเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจความคิดเห็นต่อการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาสก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนในเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แบบ สัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย เจ้า อาวาส นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองศก นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวอุทยาน แห่งชาติเขาสกและผู้ประกอบการ นายกสมาคมมัคคุเทศก์และมัคคุเทศก์ ในเขตพื้นที่อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 20 รูป/คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

### 1. การวิจัยเชิงคุณภาพ

1.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหา จากเอกสารทางวิชาการ ตำรา วารสาร บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการทำวิจัยเชิงคุณภาพ

1.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 รูป/คน ดำเนินการ สัมภาษณ์เชิงลึก สัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว ในลักษณะการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัย สัมภาษณ์ด้วยตนเอง จำแนกเป็นกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย

- 1) เจ้าอาวาสวัดในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสก จำนวน 2 รูป
- 2) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองศก จำนวน 1 คน
- 3) นายกสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ผู้ประกอบการจำนวน 1 คน
- 4) นายกสมาคมมัคคุเทศก์และมัคคุเทศก์ จำนวน 5 คน
- 5) ตัวแทนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำนวน 10 คน
- 6) กำนันตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 1 คน

### 2. การวิจัยเชิงปริมาณ

2.1 ศึกษาจากเอกสาร เป็นการค้นคว้าวิจัยจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหา จากเอกสารตำรา วารสาร บทความทางวิชาการ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.2 ดำเนินการโดยใช้แบบสอบถาม โดยสร้างแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (ส่งศรี ชมวงศ์,2559) เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อระดับการพัฒนาศักยภาพแหล่ง ท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบล คลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

## ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองสก อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี”สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 52.80 และเป็นเพศหญิง จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 47.30 มีอายุ ส่วนใหญ่ มีอายุ 26-40 ปี มากสุด มีจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.80 รองลงมา ได้แก่ อายุ 41-59 ปี มีจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30 มีระดับการศึกษาระดับการศึกษาปริญญาตรี มากสุด มีจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 รองลงมา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีมากที่สุด จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 52.30 รองลงมา ได้แก่ อาชีพรับราชการ มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 มีรายได้ต่อเดือน 25,000-30,000 บาท มีมากที่สุด จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 รองลงมา ได้แก่ มีรายได้ต่อเดือน 15,000-20,000 บาท มีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 และมีรายได้ต่อเดือน 30,001-35,000 บาท น้อยสุด มีจำนวน 17 คน

2. การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ เขาสก ตำบลคลองสก อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=4.11$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความสะดวกในการเข้าถึง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ( $\bar{X}=4.18$ ) รองลงมา ได้แก่ ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ( $\bar{X}=4.12$ ) ด้านความมีชื่อเสียง ( $\bar{X}=4.12$ ) ด้านสภาพแวดล้อม ( $\bar{X}=4.12$ ) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ( $\bar{X}=4.10$ ) ส่วนด้านข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ( $\bar{X}=4.01$ ) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

**ตารางที่ 1** แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองสก อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวม

| ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก | ระดับการพัฒนา |      |       |
|-------------------------------------------|---------------|------|-------|
|                                           | $\bar{X}$     | SD.  | แปลผล |
| 1. ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว           | 4.12          | 0.92 | มาก   |
| 2. ด้านความสะดวกในการเข้าถึง              | 4.18          | 0.92 | มาก   |
| 3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก                 | 4.10          | 1.07 | มาก   |
| 4. ด้านสภาพแวดล้อม                        | 4.12          | 0.94 | มาก   |
| 5. ด้านข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว   | 4.01          | 0.72 | มาก   |
| 6. ด้านความมีชื่อเสียง                    | 4.12          | 0.94 | มาก   |
| รวม                                       | 4.11          | 0.85 | มาก   |

3. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนี้

3.1. ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ควรส่งเสริมให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวให้เล็งเห็นถึงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ควรส่งเสริมให้ประชาชนที่เข้ามาท่องเที่ยวได้ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ ลำคลอง ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เน้น การอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนตระหนักในการร่วมกันบำรุงรักษา

3.2. ด้านความสะดวกในการเข้าถึง ควรจัดระบบคมนาคมและการสัญจรให้ชัดเจน พร้อมทั้งทำป้ายบอกทางให้ถูกต้องและติดตั้งเป็นระยะ ควรจัดการคมนาคมและการจราจรโดยกำหนดพื้นที่ จอดรถของนักท่องเที่ยว ควรมีป้ายบอกกระยะทางของแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เป็นระยะโดยเฉพาะทางเลี้ยว หรือทางแยก

3.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรจัดให้มีการบริการที่ครอบคลุมและทั่วถึงแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ เช่น ป้ายบอกทางที่มีทั้งภาษาไทยและอังกฤษ เป็นต้น เพิ่มระบบการจัดการขยะมูลฝอยใน แต่ละพื้นที่ โดยจัดให้มีถังขยะที่มีการแยกประเภทขยะ อย่างเพียงพอควรณรงค์ ให้ภาคเอกชนและนักท่องเที่ยวทิ้งขยะให้ถูกต้อง

3.4. ด้านสภาพแวดล้อม ควรส่งเสริมรณรงค์ให้ชาวบ้านรอบๆ อุทยานให้ช่วยกันดูแล สอดส่องไม่ให้ใครเข้าไปทำลายหรือบุกรุกกลางป่า ล่าสัตว์ป่า ควรมีแนวทางให้ประชาชนรวมทั้งนักท่องเที่ยวปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของอุทยานเขาสกอย่างเคร่งครัด รวมทั้งมีบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนตามประเภทถึงขยะที่จัดไว้ให้ และ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการใช้วัสดุจากธรรมชาติเพื่อลดปัญหาขยะ

3.5. ด้านข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว ควรทำการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ง่ายต่อการบริหารจัดการ ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ควรกำหนดแนวปฏิบัติการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในพื้นที่โดยให้ประชาชนในชุมชนเข้าร่วม

3.6. ด้านความมีชื่อเสียง ควรส่งเสริมประชาสัมพันธ์ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้ ตามสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อให้ต่างชาติได้รู้จักมากยิ่งขึ้น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรรักษาระดับของแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้ให้คงอยู่และพัฒนาต่อยอดต่อไป

## อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ซึ่งจะได้อภิปรายผลในแต่ละประเด็น ดังนี้

การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า อุทยานแห่งชาติเขาสก มีสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามายังแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ทางอุทยานได้มีการวางแผนพัฒนาดำเนินการอนุรักษ์ ปรับปรุง ทรัพยากรที่มีอยู่จากเดิมให้มีการเปลี่ยนแปลง สอดคล้อง เหมาะสมเอื้อต่อความต้องการมายังแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับแนวคิดของ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2552) ที่กล่าวว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ที่จะต้องอาศัยทรัพยากรหลายอย่างทั้งกำลังคน กำลังเงิน และระยะเวลา กิจกรรมหรือสาขาทางเศรษฐกิจอื่น ๆ และแหล่งท่องเที่ยวจะพัฒนาไปในทิศทางขนาดที่ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่อย่างไร จะขัดแย้งหรือสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ โดยส่วนรวมหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับการวางแผนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์ (2542) ที่กล่าวว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเป็นการดำเนินการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ซึ่งอยู่ในสภาพเดิมให้เปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพใหม่ที่ดีขึ้นและเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปเยี่ยมชม สอดคล้องกับแนวคิดของ ราณี อิลิชัยกุล (2557) ที่กล่าวว่า ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการพัฒนาการปรับปรุงหรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง รวมถึงความน่าสนใจของท้องถิ่นนั้นมีเพียงพอที่จะดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้ตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวนั้นหรือไม่ สอดคล้องกับแนวคิดของ ดร.ชนิ เอมพันธุ์ และเรณูภา รัชโน (2550) ที่กล่าวว่า ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว เป็นการบ่งชี้ความสามารถและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ทั้งเป็นการจัดลำดับ ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ในกรณีที่มีแหล่งท่องเที่ยวกระจายอยู่ในพื้นที่ที่ต้องการพัฒนาเป็นจำนวนมาก แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงจะถูกจัดให้อยู่ในลำดับต้นของการพัฒนาเพื่อรองรับการท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ นายการันต์ เจริญสุวรรณ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ศักยภาพและแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชร” ผลการวิจัย พบว่า จังหวัดกำแพงเพชรมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่โดดเด่น 7 แห่ง ระดับความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา ดำรงวัฒนะและคณะ (2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินศักยภาพความพร้อมรองรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้านการเรียนรู้ กรณีศึกษา : ผู้นำชุมชน อำเภอฟิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพ ความพร้อมรองรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้านการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า อยู่

ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กอเฒ่า เตาวะโต (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวตลาดนัดวิถีชุมชน หลาดพญาบังสา ตำบลควนโพธิ์ อำเภอมือเมือง จังหวัดสตูล” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพของการท่องเที่ยวตลาดนัดวิถีชุมชน หลาดพญาบังสา โดยรวมพบว่าระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพร ดอกบุญนาค และฐาปกรณ์ ทองคำนุช (2556) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว กรณีศึกษาชุมชนในตลาร้อยปีสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการจัดการด้านการท่องเที่ยวที่คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีนรัตน์ สุขเกษม (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลงาช้างเหล็ก อำเภอมือเมือง จังหวัดปราจีนบุรี” ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลงาช้างเหล็ก อำเภอมือเมือง จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอมือเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ดังนี้

1. การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอมือเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อภิปรายผลได้ว่า อุทยานแห่งชาติเขาสก มีความสมบูรณ์ของสภาพธรรมชาติ มีสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวอยู่ในตัวเอง มีความสวยงาม มีลักษณะเด่นในตัวเองเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวชม สอดคล้องกับแนวคิดของ วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2550) ที่กล่าวว่า คุณค่าด้านการท่องเที่ยวพิจารณาจาก ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว มาจากความสมบูรณ์ของสภาพธรรมชาติ สภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติและวิถีชีวิต สอดคล้องกับแนวคิดของ กุลวดี ละม้ายเงิน (2552) ที่กล่าวว่า ทรัพยากรที่สามารถดึงดูดความสนใจของ นักท่องเที่ยวได้ หรือมีลักษณะชวนตา ชวนใจ มีเสน่ห์เฉพาะตัว เช่น ชายหาดขาว ป่าที่มีพันธุ์ไม้ นานาชนิด หรือความงดงามที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ทะเลสาบ รีสอร์ทในหุบเขา เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นายการันต์ เจริญสุวรรณ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ศักยภาพและแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชร” ผลการวิจัยพบว่า จังหวัดกำแพงเพชรมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่โดดเด่น 7 แห่ง ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา ดำรงวัฒนะและคณะ (2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินศักยภาพความพร้อมรองรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้านการเรียนรู้ กรณีศึกษา : ผู้นำชุมชน อำเภอมือเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า

ศักยภาพความพร้อมรองรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้านการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านความสะดวกในการเข้าถึง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อภิปรายผลได้ว่าการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติเขาสกมีสะดวกสบาย บนเส้นทางลาดยางมีความปลอดภัยในการเดินทางบนคุณภาพของถนนที่ดี มีความชัดเจนของป้ายบอกเส้นทาง สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ น.ส.วันเพ็ญ ปานประดิษฐ์ (สัมภาษณ์,2563) ที่กล่าวว่า การที่จะมาเที่ยวอุทยาน มีทั้งรถโดยสารประจำทาง หรือจะเหมารถตู้ หรือจะมารถส่วนตัวสามารถทำได้ ถนนหนทางสะดวกสบาย เมื่อมาถึงหากนักท่องเที่ยวต้องการไปยังจุดชมวิวต่างๆ ก็มีเรือไว้คอยบริการ สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของยุภาวดี กิ่งแก้ว (สัมภาษณ์,2563) ที่กล่าวว่า ในการเข้าถึงอุทยานแห่งชาติเขาสกมีความสะดวกมาก จะพารถส่วนตัวมาเอง หรือจะมารถโดยสารก็ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของวิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2550) ที่กล่าวว่า ความสะดวกในการเข้าถึง ได้แก่ สภาพของเส้นทางท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทาง ระยะเวลาจากตัวเมืองไปยังแหล่งท่องเที่ยว สอดคล้องกับแนวคิดของกุลวดี ละม้ายเงิน (2552) ที่กล่าวว่า ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) หมายถึง การเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเดินทางเข้าถึงสถานที่ได้อย่างสะดวก มีการจัดสร้างเส้นทางคมนาคมที่สะดวกสบาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งราตรี อึ้งเจริญ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาคร” ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครโดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นราย ด้านโดยเรียงลำดับความเห็นจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ด้านองค์ประกอบของพื้นที่ ด้านความสะดวกในการเข้าถึงด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านความมีชื่อเสียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ

3. การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อภิปรายผลได้ว่า อุทยานแห่งชาติเขาสก มีศักยภาพในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกไว้คอยให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการอย่างพร้อมเพรียง สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ วิโรจน์ โรจนจินดา (สัมภาษณ์,2563) ที่กล่าวว่า คิดว่าการที่จะพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในอุทยานแห่งชาติเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว นั้น ทางอุทยานได้จัดโซนในการรองรับเอาไว้แล้ว ซึ่งอยู่กับความชอบใจของนักท่องเที่ยวเองว่ามีรสนิยมแบบใด อย่างเช่น โซนเขื่อนก็จะเป็นแบบเรือนแพ มีไว้บริการทั้งอาหารที่พัก ถือว่ามีความสะดวกสบายในระดับหนึ่ง สมเชาว์ โกศล (สัมภาษณ์,2563) กล่าวว่า อุทยานแห่งชาติเขาสก มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน มีที่พัก ร้านอาหาร รถยนต์โดยสาร รถรับจ้างมีให้บริการ สอดคล้องกับแนวคิดของ ธรรมศักดิ์ โรจนสุนทร (2544) ที่กล่าวว่าเครื่องบ่งชี้ถึงศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว นั้น ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกที่ได้มาตรฐาน ด้านที่พักและอาหาร การสื่อความหมาย ข้อมูลข่าวสาร การให้ข่าวสารประชาสัมพันธ์ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ร้านจำหน่ายของที่ระลึก เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนาและคณะ (2548) ที่กล่าวไว้ว่า ความพร้อมของชุมชนในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐาน (Infrastructure) ด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การขนส่งและการสื่อสาร เพราะแสดงถึงศักยภาพของชุมชนในพื้นที่ เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวมีความสำคัญที่จะดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวและรองรับการเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับแนวคิดของ วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2550) ที่ได้เสนอหลักเกณฑ์การพิจารณาและการกำหนดศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวว่า สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ที่พักแรม ร้านอาหาร เครื่องดื่ม สถานบริการต่าง ๆ ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์และการรักษาความปลอดภัย สอดคล้องกับแนวคิดของ พยอม ธรรมบุตร (2549) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของการท่องเที่ยวประกอบไปด้วย การมีที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (Accommodation) ที่ต้องการค้างคืน ได้แก่ ที่พักประเภทต่าง ๆ เช่น โรงแรม รีสอร์ท เกสตเฮาส์ โฮเต็ล ที่พักแรมประเภทต่าง ๆ จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับต่าง ๆ กัน ซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการต่าง ๆ กัน ได้แก่ ภัตตาคาร สระว่ายน้ำ บาร์ฟิตเนส เซ็นเตอร์ ซาวนา ศูนย์กลางธุรกิจ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาภรณ์ หินซุย (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธกรณี : ศึกษาวัดประชาคมวนาราม อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและเส้นทางคมนาคม ยังไม่สามารถตอบสนองต่อความสะดวกนักท่องเที่ยวได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมประสงค์ อ่อนแสง (2551) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพของวัดจังหวัดมุกดาหาร เพื่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พักการบริการสาธารณูปโภค ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ร้านอาหาร เครื่องดื่มรวมถึงระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ การประชาสัมพันธ์และความพร้อมของบุคลากร ที่มีขีดความสามารถในการรองรับเพียงพอเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนของนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ กอเอี่ยม เตาวะโต (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวตลาดนัดวิถีชุมชน หลาดพญาบังสา ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรม ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านร้านค้าขายอาหาร มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก

4. การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า อุทยานแห่งชาติเขาสกมีสภาพแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ เป็นสภาพแวดล้อมภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และลักษณะภูมิทัศน์ที่เป็นเอกลักษณ์ติดอันดับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติต้นๆ ของโลก สมดังชื่อที่ว่า “กุ้ยหลินเมืองไทย” อย่างบทสัมภาษณ์ของ พระครู

สุทธิดาตารักษ์ (สัมภาษณ์, 2563) ท่านกล่าวว่า อุทยานแห่งชาติเขาสกมีทัศนียภาพที่สวยงาม มีภูเขาเรียงรายสลับซับซ้อน มีอากาศบริสุทธิ์ สภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นภูเขาสูงต่ำสลับกัน การที่จะพัฒนาสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น คงต้องช่วยกันอนุรักษ์คือไม่ทำลายธรรมชาติ สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ อีรยุทธ แต่งนว (สัมภาษณ์, 2563) ที่กล่าวว่า ที่นี่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์จำนวนมาก ซึ่งถือว่าเป็นข้อได้เปรียบของแหล่งท่องเที่ยวที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยว ที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นไม่แพ้ต่างประเทศเลย สอดคล้องกับแนวคิดของ ธรรมศักดิ์ โรจนสุนทร (2544) ที่กล่าวว่าเครื่องบ่งชี้ถึงศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวนั้นพิจารณาจากสถานที่ตั้งและลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวนั้นต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวหลายๆ ด้าน เช่น ความต้องการในด้านความสะดวกในการพักผ่อน ความสนุกสนาน การหาประสบการณ์ ที่มีปัจจัยเข้ามาประกอบ ได้แก่ คุณค่าดึงดูดใจจากสภาพแวดล้อม ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และลักษณะภูมิทัศน์ที่เป็นเอกลักษณ์ ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน สภาพเศรษฐกิจและสังคม ภัยธรรมชาติและการเมือง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ ไชยศรี (2536) ศึกษาวิจัยเรื่อง ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาพบว่า แหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าศักยภาพปานกลาง เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เนื่องจากในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ จะมีไม่ครบถ้วนทำให้มีศักยภาพต่ำกว่าแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มแรก แต่จะมีความพร้อมในเรื่องของสภาพแวดล้อมที่มีสภาพเป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ค่อยได้รับการดัดแปลงให้เปลี่ยนไปจากเดิมมากนัก ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าศักยภาพต่ำเป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติทั้งหมดเมื่อพิจารณาตัวแปรต่าง ๆ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีความสะดวกในการเข้าถึงต่ำ แต่ในเรื่องของสภาพแวดล้อมและคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวสูงเนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ไกล ไม่ถูกรบกวนจากนักท่องเที่ยว ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งราตรี อึ้งเจริญ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการด้านความสะดวกในการเข้าถึงด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความมีชื่อเสียงด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและด้านข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว

5. การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า อุทยานแห่งชาติเขาสกจำเป็นต้องมีข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยวบ้าง เพราะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยทั้งของนักท่องเที่ยวและความเสียหายของแหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีกฎ ระเบียบเพื่อเป็นแนวปฏิบัติ อย่างบทสัมภาษณ์ของ อีรยุทธ แต่งนว (สัมภาษณ์, 2563) ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า บางสถานที่ทางอุทยานจำเป็นต้องมีกฎระเบียบที่เข้มงวด ห้ามฝ่าฝืน อย่างเช่น ที่พักบนเรือนแพ ต้องมีอุปกรณ์ชูชีพไว้อย่างพร้อม

เพรียง เพื่อป้องกันเหตุ เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2550) ที่ได้เสนอหลักเกณฑ์การพิจารณาและการกำหนดศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวว่า ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อจำกัดทั้งด้านพื้นที่และด้านบริการ สาธารณูปโภค รวมถึงปัญหาและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งราตรี อึ้งเจริญ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ ด้านความสะดวกในการเข้าถึง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความมีชื่อเสียง ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและด้านข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว

6. การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ตำบลคลองศก อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านความมีชื่อเสียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า อุทยานแห่งชาติเขาสก เป็นอุทยานที่มีชื่อเสียงอันดับต้นๆ ของประเทศและของโลก จึงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ อย่างบทสัมภาษณ์ของ สราวุธ จูมณฑา (สัมภาษณ์, 2563) ที่กล่าวว่า อุทยานแห่งชาติเขาสก เป็นอุทยานที่มีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่รู้จักของชาวต่างชาติที่ต้องการมาชื่นชมธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามากันเป็นครอบครัว ชีระชล เสนาประชาราษฎร์ (สัมภาษณ์, 2563) กล่าวว่า การจะพัฒนาศักยภาพอุทยานแห่งชาติเขาสกให้มีชื่อเสียงดังไกล สื่อต่างๆ ควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงสิ่งแปลกใหม่ของอุทยานให้ชาวโลกได้รับรู้ ฤกษ์ชนะ รักกะเปา (สัมภาษณ์, 2563) กล่าวว่า ผู้ที่รับผิดชอบโดยเฉพาะกระทรวงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรเร่งพัฒนารูปแบบการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้ให้เป็นที่รู้จักของชาวต่างชาติ พระอธิการฤกษ์ชนะ ขนฺติธมฺโม (สัมภาษณ์, 2563) กล่าวเป็นทำนองเดียวกันว่า ต้องมีการส่งเสริมทางสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ออนไลน์ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้อุทยานแห่งชาติเขาสกเป็นที่รู้จักให้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2550) ที่กล่าวว่า ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา การปรับปรุง หรือการทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง รวมถึงความน่าสนใจของพื้นที่นั้น ๆ ว่ามีความเพียงพอที่จะดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้ตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน ได้แก่ ความเป็นที่รู้จักของแหล่งท่องเที่ยว และจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งราตรี อึ้งเจริญ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ ด้านความสะดวกในการเข้าถึง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความมีชื่อเสียง

## องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวสมควรได้รับการอนุรักษ์ไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและส่งเสริมให้เป็นที่รู้จัก โดยมีการจัดกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนให้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวให้แหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้เป็นที่รู้จัก และสนใจแก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือนตลอดไปอย่างไม่รู้ลืม ตามวิสัยทัศน์สุราษฎร์ธานี คือ “เมืองเกษตรคุณภาพการท่องเที่ยวยั่งยืน สังคมเป็นสุข” ให้ก้าวสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำแห่งภาคใต้ของประเทศไทยและเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่คนทั่วโลกรู้จักกันนั่นเองจนได้รับฉายาว่า กุ้ยหลินเมืองไทย

## เอกสารอ้างอิง

- กอเอ็นม เตาวะโต. (2560). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวตลาดนัดวิถีชุมชน หลาดพญาบังสา ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล*, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2552) *แนวทางการจัดการและส่งเสริมการท่องเที่ยว*, กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย,
- กุลวลี ละม้ายเงิน. (2552). *วัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*, เอกสารประกอบการสอนวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (หน่วยที่ 1),
- จิตติมา ดำรงวัฒนะและคณะ. (2561). *การประเมินศักยภาพความพร้อมรองรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้านการเรียนรู้ กรณีศึกษา: ผู้นำชุมชน อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช*, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, มหาจุฬานาครทรรศน์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน
- จุฑาภรณ์ หินซุย. (2557). *ศึกษาแนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ กรณี : ศึกษาวัดประชาคมวนาราม อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด*, หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, วิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ, ปีที่ 10 ฉบับที่ 1/2557
- ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์. (2542). *ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ*. ฉบับที่ 7. การท่องเที่ยว

- ณัฐพร ดอกบุญนาค และฐาปนกรณ์ ทองคำนุช. (2556). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว กรณีศึกษาชุมชนในตลาดร้อยปีสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี, รายงานการวิจัย, กองทุนส่งเสริมการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
- ดรธรณี เอ็มพันธุ์ และเรณูภา รัชโน. (2550). การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธรรมศักดิ์ โรจนสุนทร. (2544). แนวทางและมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นายการันต์ เจริญสุวรรณ. (2560). ศักยภาพและแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชร, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนาและคณะ. (2548). การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- แผนยุทธศาสตร์กวีกฤตและมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวในระยะเวลา 4 ปี, (พ.ศ.2555–2559 (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560–2564)
- พยอม ธรรมบุตร. (2549). เอกสารประกอบการเรียนการสอนเรื่อง การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- มณีนรัตน์ สุขเกษม. (2559). แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลงาช้าง อำเภอมะนัง จังหวัดปราจีนบุรี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือวิทยาเขตปราจีนบุรี, วิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ปีที่ 10 ฉบับที่ 4 ตุลาคม 2559-ธันวาคม
- ราณี อิลิชัยกุล. (2557). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเอกสารการสอนชุดฝึกอบรมทางไกล. หลักสูตรการจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน, นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- รุ่งราตรี อึ้งเจริญ. (2560). การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาคร วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม (สยามเทค) วิทยาลัยดุสิตธานี ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-เมษายน
- วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี. (2550). แนวคิดด้านศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อมรดกศิลปวัฒนธรรม, การท่องเที่ยว
- สงศรี ชมภูวงศ์. (2559). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. (นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคไกรราช,

- สมประสงค์ อ่อนแสง. (2551). แนวทางการพัฒนาศักยภาพของวัดจังหวัดมุกดาหารเพื่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม”, บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- อุทยานแห่งชาติเขาสก. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, [ออนไลน์] <http://nps.dnp.go.th/parksdetail.php?id=21>
- น.ส.วันเพ็ญ ปานประดิษฐ์. (8 สิงหาคม 2563). การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ด้านความสะดวกในการเข้าถึง. (พระศักดา มหาสโก (ลิกขะไชย), ผู้สัมภาษณ์)
- ยุภาวดี กิ่งแก้ว. (8 สิงหาคม 2563). การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ด้านความสะดวกในการเข้าถึง. (พระศักดา มหาสโก (ลิกขะไชย), ผู้สัมภาษณ์)
- วิโรจน์ ไรจนจินดา. (8 สิงหาคม 2563). การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก. (พระศักดา มหาสโก (ลิกขะไชย), ผู้สัมภาษณ์)
- สมเชาว์ โกศล. (8 สิงหาคม 2563). การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก. (พระศักดา มหาสโก (ลิกขะไชย), ผู้สัมภาษณ์)
- พระครูสุทธิดาตารักษ์. (8 สิงหาคม 2563). การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ด้านสภาพแวดล้อม. (พระศักดา มหาสโก (ลิกขะไชย), ผู้สัมภาษณ์)
- ธีรยุทธ แต่งนวล. (8 สิงหาคม 2563). การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ด้านสภาพแวดล้อม. (พระศักดา มหาสโก (ลิกขะไชย), ผู้สัมภาษณ์)
- สรารุณ จุ่มณฑา. (8 สิงหาคม 2563). การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ด้านความมีชื่อเสียง. (พระศักดา มหาสโก (ลิกขะไชย), ผู้สัมภาษณ์)
- ธีระชล เสนาประชาราษฎร์. (8 สิงหาคม 2563). การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ด้านความมีชื่อเสียง. (พระศักดา มหาสโก (ลิกขะไชย), ผู้สัมภาษณ์)
- กฤษณะ รักกะเปา. (8 สิงหาคม 2563). การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ด้านความมีชื่อเสียง. (พระศักดา มหาสโก (ลิกขะไชย), ผู้สัมภาษณ์)
- พระอธิการกฤษณะ ขนติธมโม. (8 สิงหาคม 2563). การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสก ด้านความมีชื่อเสียง. (พระศักดา มหาสโก (ลิกขะไชย), ผู้สัมภาษณ์)